

Aika 29.09.2026, klo 09:30

Paikka Neilikkatie 17, kokoustila Kuninkaala

Käsiteltävät asiat

- § 187 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- § 188 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta
- § 189 Aluevaltuuston 14.9.2026 päätösten täytäntöönpano
- § 190 Valtuustoaloite koskien terveydenhuollon maksukaton automaattisen seurannan käyttöönottoa
- § 191 Valtuustoaloite koskien tasasuuruisten asiakasmaksujen huojentamisen ja perimättä jättämisen aloittamiseksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella
- § 192 Valtuustoaloite koskien lasten kiireellisten sijoitusten määrän kasvuun puututtumista ja niiden ehkäisyä
- § 193 Valtuustoaloite koskien köyhyysohjelman ja -oppaan laatimista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle
- § 194 Valtuustoaloite koskien alueelle muuttavien henkilöiden terveystietojen järjestelmällistä kartoittamista
- § 195 Nuorisovaltuuston aloite koskien yleisiä mielenterveystarkastuksia Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella
- § 196 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsaus 2/2026 aikaväliltä 1.1.-31.8.2026
- § 197 Hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsaus
- § 198 Lapsiperheiden kotipalvelun tuotantotapa-analyysi ja yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen
- § 199 Selviämishoitoaseman ja päihdevieroitusosaston perustaminen osoitteeseen Koisotie 3
- § 200 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälypolitiikan ja tekoälyohjelman hyväksyminen
- § 201 Turvallisuuden ja varautumisen periaatteiden päivittäminen
- § 202 Oikaisuvaatimus koskien laki- ja päätöspalveluiden päällikön viranhaltijapäätöstä 10.4.2026 § 28
- § 203 Vastaus valtuustoaloitteeseen "Ei perusteettomille määräaikaikaisuuksille Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle"
- § 204 Aluehallituksen syksyn 2026 kokousaikataulun täsmentäminen
- § 205 Aluehallituksen syksyn 2027 kokousaikataulun täsmentäminen
- § 206 Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat

-
- § 207 Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten
saapuneet viranhaltijapäätökset**
- § 208 Tiedoksi merkittävät**

Osallistujat

Sirkka-Liisa Kähärä, puheenjohtaja
Marja Ahava, 1. varapuheenjohtaja
Eva Tawasoli, 2. varapuheenjohtaja
Riikka Rajahalme, sihteeri
Gashaw Kaisa Bibani
Antero Eerola
Reija Friman
Lauri Kaira
Nina Korventaival
Paula Lehmuskallio
Salla Lindblad-Palo
Jüri Linros
Anitta Orpana
Muktar Osman
Jari Sainio
Juha Suoniemi
Riitta Särkelä
Tuomas Vanhanen
Tanja Aidanjuuri
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Minna Elomaa-Krapu, TKKi-johtaja
Soili-Sisko Eskola, Viestinnän asiantuntija
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Patrik Karlsson
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialajohtaja
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Jouko Lindtman
Nina Linja, Järjestämisen tuen johtaja
Kati Liukko, Terveystuon palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja
Maarit Raja-Aho
Joel Rasku
Juha Saarinen, Henkilöstöjohtaja
Leena-Mari Tanskanen, Viestintäjohtaja

§ 187**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 139 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti.

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 143 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa;
3. aluehallituksen kokouksessa toimialajohtajilla sekä konsernipalvelujen toimialan palvelualuejohtajilla, viestinnän edustajalla sekä juristilla/laki- ja päätöspalveluiden päälliköllä;
4. aluehallituksen kokouksessa nuorisovaltuuston edustajalla. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole puhe- ja läsnäolo-oikeutta käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla kyseisen toimielimen jäsen. Toimielinten kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii hyvinvointialuejohtajan määräämä henkilö. Pöytäkirjanpitäjällä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Hallintosäännön 150 §:n mukaan aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja.

Ehdotus

Aluehallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 188**Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta****Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti. Esityslista sisältää ehdotuksen kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta. Tarkoituksena on, että aluehallitus valitsee kokouksessaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä laaditun esityslistan mukaisen työjärjestyksen;
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa seuraavasti: Marja Ahava ja Gashaw Bibani;
3. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) 6.10.2026 klo 12.00 lähtien.

§ 189**Aluevaltuuston 14.9.2026 päätösten täytäntöönpano**

VAKEDno-2026-621

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Hyvinvointialuelain 43 §:n mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Edelleen hyvinvointialuelain 101 §:n mukaan, jos aluehallitus katsoo, että aluevaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluevaltuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, aluehallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava aluevaltuustoon uudelleen käsiteltäväksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää panna aluevaltuuston kokouksessa 14.9.2025 tehdyt päätökset § 48-59, mikäli ne aiheuttavat täytäntöönpanotoimenpiteitä, laillisessa järjestyksessä syntyneinä ja muutoinkin lainmukaisina täytäntöön.

§ 190**Valtuustoaloite koskien terveydenhuollon maksukaton automaattisen seurannan käyttöönottoa**

VAKEDno-2026-4807

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 14.9.2025 § 59 jätettiin Tarja Eklundin valtuustoaloite "Terveydenhuollossa maksukaton automaattinen seuranta on otettava käyttöön". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Eklundin lisäksi 40 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Laki edellyttää että asiakkaan pitää itse seurata maksukaton täyttymistä terveydenhuollon asiakasmaksuissa. Muutama hyvinvointialue on kuitenkin ottanut käyttöön oman seurantajärjestelmän joka huomioi automaattisesti maksukaton täyttymisen. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ja Länsi- Uudenmaan hyvinvointialueen malliin, joissa järjestelmä varoittaa asiakasta kun maksukatto on täyttymässä tai ylittynyt. Maksukaton ylittyminen pitäisi huomioida automaattisesti seuraavissa terveydenhuollon palvelujen käytössä. Ei luulisi että tämä on mahdoton tehtävä tekoälyn aikakaudella.

Järjestelmän uudistaminen helpottaisi etenkin vanhus- ja vammaispotilaiden sekä muiden paljon asiakaskäyntejä tarvitsevien asukkaiden mahdollisuutta reagoida ajoissa jotta ei jouduta turhaan hakemaan korvauksia jälkikäteen. Me valtuutetut edellytämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tutkii, kuinka voidaan helpottaa asiakkaiden seuraamistaakkaa ja ottaa käyttöön maksukaton automaattinen seuraaminen."

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen voimassa olevan hallintosäännön mukaan aluehallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Mikäli aloitteen allekirjoittajia on vähintään 25, on aluehallituksen aloitevastaus annettava aluevaltuustolle tiedoksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 14.3.2027 mennessä.

§ 191

Valtuustoaloite koskien tasasuuruisten asiakasmaksujen huojentamisen ja perimättä jättämisen aloittamiseksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

VAKEDno-2026-4809

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 14.9.2025 § 59 jätettiin Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite "Valtuustoaloite tasasuuruisten asiakasmaksujen huojentamisen ja perimättä jättämisen aloittamiseksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 14 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (734/1992) 11 § velvoittaa hyvinvointialuetta alentamaan tai jättämään perimättä asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyviä asiakasmaksuja (eli tulosidonnaisia maksuja), jos ne vaarantavat asiakkaan toimeentulon. Laki mahdollistaa myös tasasuuruisten asiakasmaksujen kohdalla perimättä jättämisen tai alentamisen. Tasasuuruisia maksuja ovat muun muassa fysio-, toiminta- ja puheterapiamaksut, poliklinikkamaksut, terveyskeskusmaksut, hammashoidon maksut, lyhytaikaisen laitoshoidon maksut ja vuodeosastohoidon maksut.

Tällä hetkellä 12 hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungissa ei huojenneta tasasuuruisia asiakasmaksuja. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue (VAKE) on yksi niistä. Kuitenkin tasasuuruiset maksut (tulosidonnaisten lisäksi) usein hidastavat tai estävät pienituloisten pitkäaikaissairaiden, vammaisten henkilöiden ja ikäihmisten sote-palveluiden piirin hakeutumisen. Ne myös ajavat ihmisiä velkakierteeseen. Maksuhuojennukset ja perimättäjättämiset ennaltaehkäisevät hoidon tai palvelun viivästymistä ja vähentävät asiakkaiden toimeentulotuen tarvetta.

SOSTEn selvityksen mukaan tasasuuruisia sote-palvelujen maksuja huojennetaan tai jätetään perimättä Keski-Uudenmaan, Lapin, Pirkanmaan, Pohjois-Savon ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueilla. Etelä-Savon, Keski-Suomen, Keski-Pohjanmaan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueilla tasasuuruisen maksun huojentaminen tai perimättä jättäminen on mahdollista tietyin edellytyksin. Mahdollisuus on rajattu esimerkiksi velkajärjestelyjen piirissä oleviin taikka toimeentulotuen tai takuueläkkeen saajiin.

VAKEssa 4,83 % lähetetyistä asiakasmaksuista (1.1.–18.6.2026) päätyi perintään. Maksuaika ennen maksun perintäyhtiölle siirtoa on kohtuuttoman lyhyt (vain 17 vuorokautta). Yli 195 000 euroa on VAKEssa jäänyt perintätoimista huolimatta saamatta asiakkaiden varattomuuden vuoksi. Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävänä ei ole ajaa asukkaitaan perintään. Nykyiset VAKEn asiakasmaksujen perimättäjättämis- ja huojentamiskäytännöt iskevät kohtuuttoman kovaa etenkin pienituloisiin pitkäaikaissairaisiin, vammaisiin ja ikäihmisiin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue (VAKE):

- 1. Laajentaa maksujen huojentamis- ja perimättäjättämiskäytännöt koskemaan myös tasasuuruisia asiakasmaksuja, silloin kun ne vaarantavat asiakkaan tai perheen toimeentulon.*
- 2. Pidentää ja joustavoittaa asiakkaille lähetettyjen laskujen maksuaikoja ennen perintään lähettämistä sekä mahdollistaa maksusuunnitelmat suoraan hyvinvointialueen kanssa.*

-
3. *Kehittää tiedottamista perimättäjäättämis- ja maksuhuojennusmahdollisuuksista laskujen yhteydessä ja palvelutapahtumissa. Tiedotus kohdennetaan erityisesti ikäihmisille, vammaisille henkilöille ja pitkäaikaissairaille."*

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan hallintosäännön 98 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä kuusi ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana. Ryhmäaloitteeseen vastaa aluehallitus. Vastaus käsitellään aluehallituksen kokouksessa puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Aluehallituksen vastaukset ryhmäaloitteisiin annetaan aluevaltuustolle tiedoksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan vastattavaksi 14.3.2027 mennessä.

§ 192

Valtuustoaloite koskien lasten kiireellisten sijoitusten määrän kasvuun puututtumista ja niiden ehkäisyä

VAKEDno-2026-4811

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 14.9.2025 § 59 jätettiin Sosiaalidemokraattisen aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Lasten kiireellisten sijoitusten määrän kasvuun puututtava ja niitä ehkäistävä". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 43 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Lasten kiireellisten sijoitusten määrä on alueellamme lisääntynyt huolestuttavasti. Palvelutilannekatsauksen mukaan kiireellisten sijoitusten määrä on noussut peräti 30 prosenttia. Erityisen huolestuttavaa on 0-3 -vuotiaiden kiireellisten sijoitusten määrän kasvu. Kehitys on vakava signaali siitä, että perheiden ongelmat ovat alueellamme nopeasti vaikeutuneet, kriisiytyneet ja apua saadaan liian myöhään.

Kiireellinen sijoitus on viimesijainen ja raskaasti säädelty viranomaistoimenpide, jota käytetään vain silloin, kun lapsi on välittömässä vaarassa. Sijoitusmäärän 30 % kasvu osoittaa, että peruspalvelut, kuten neuvola, perhesosiaalityö, lapsiperheiden kotipalvelu sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut, eivät ole pystyneet tunnistamaan ongelmia ja vastaamaan yhteistyössä palvelutarpeeseen ajoissa.

Käynnissä oleva kehitys on kestäväntöntä sekä inhimillisesti että taloudellisesti:

- *Inhimilliset vaikutukset: Äkillinen kotoa irrottaminen on lapselle ja koko perheelle aina traumaattinen kriisi, joka pahimmillaan vaikuttaa lapsen koko elämään.*
- *Taloudelliset vaikutukset: Raskaat korjaavat palvelut ja sijaishuolto ovat usein pitkäaikaisia ja erittäin kalliita ja vievät resursseja ennaltaehkäisevästä ja lapsia ja perheitä tukevasta suunnitelmallisesta ja pitkäjänteisestä tuesta.*

Lastensuojelulain tavoitteena on ensisijaisesti tukea perheitä avohuollon tukitoimin. On välttämätöntä pystyä siirtämään painopiste varhaiseen tukeen ja varmistettava, että lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä on riittävät resurssit tehdä suunnitelmallista työtä kriisiytyneisiin tilanteisiin puuttumisen sijaan. Vauvojen ja pienten lasten kiireellisten sijoitusten ehkäisemiseksi ja ongelmien tunnistamiseksi neuvoloiden riittävä resurssointi ja ongelmien tunnistaminen ja puheeksi ottaminen mahdollisimman varhain on tärkeää. Näiden perheiden ja lasten auttamiseksi tarvitaan lasten ja perheiden palvelujen ja terveystalvelujen hyvää yhteistyötä ja saumattomia palvelupolkuja. Aloitteen tekijät pitävät hyvänä sitä, että kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen syistä on tehty selvitys ja siinä on jo hahmoteltu käynnistettäviä toimenpiteitä.

Edellä olevan perusteella sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä esittää, että:

1. *Laaditaan konkreettinen suunnitelma ja resurssien kohdennus lapsiperheiden varhaisen vaiheen palvelujen, kuten kotipalvelun, perhetyön ja matalan kynnyksen perheneuvolatoiminnan vahvistamiseksi. Asetetaan suunnitelmassa selkeät tavoitteet ja mittarit niiden toteutumisen arvioimiseksi.*
2. *vahvistetaan neuvoloiden työntekijöiden osaamista tunnistaa ja ottaa puheeksi perheiden päihde- ja mielenterveysongelmat sekä puutteet kyvyssä vastata lapsen tarpeisiin ikätason mukaisesti.*

3. *tehostetaan kiireellisesti lastensuojelun, neuvolan ja terveystalvelujen yhteistyötä saumattomien palvelupolkujen aikaansaamiseksi ja kehitetään yhteinen toimintamalli siihen, raportoidaan kehittämistä ja sen tuloksista säännöllisesti aluehallitukselle*
4. *Varmistetaan lastensuojelun henkilöstöresurssit ja johtamisvalmiudet, jotta asiakasmäärät työntekijää kohden pysyvät lakisääteisissä rajoissa ja sosiaalityöntekijöillä on mahdollisuus tehdä ennakoivaa perhetyötä."*

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan hallintosäännön 98 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, joka otikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä kuusi ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana. Ryhmäaloitteeseen vastaa aluehallitus. Vastaus käsitellään aluehallituksen kokouksessa puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Aluehallituksen vastaukset ryhmäaloitteisiin annetaan aluevaltuustolle tiedoksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 14.3.2027 mennessä.

§ 193**Valtuustoaloite koskien köyhyysohjelman ja -oppaan laatimista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle**

VAKEDno-2026-4812

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 14.9.2025 § 59 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Köyhyysohjelman ja -oppaan laatiminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Nykyrin lisäksi 8 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Köyhyys on yleistynyt viime vuosina. Köyhyys- tai syrjäytymisriskissä oli vuonna 2024 Suomessa peräti 958 000 ihmistä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen onkin syytä kehittää uusia keinoja vähävaraisten asukkaiden auttamiseksi ja tukemiseksi. Myös pitää kehittää keinoja köyhyyden vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi.

Köyhyys/vähävaraisuus aiheuttaa jatkuvaa turvattomuutta sekä kasautuvaa huono-osaisuutta, jolla on suoria vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Köyhyysrajan alapuolella elävillä ihmisillä on usein suurin tarve sosiaali- ja terveystaloudellisiin palveluihin, mutta muun muassa korkeat asiakasmaksut ja hajanainen palvelujärjestelmä estävät heitä saamasta tukea, apua ja hoitoa.

Asukkaiden yhdenvertaisuus ei hyvinvointialueella toteudu, elleivät alueen palvelut ole myös kaikkein vähäosaisimpien saavutettavissa. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentäminen ja ennaltaehkäisy ovat hyvinvointialueen ydintehtäviä. Ne myös säästävät pitkällä aikavälillä alueen taloudellisia resursseja.

Me tämän valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue (VAKE):

- 1. Perustaa monialaisen köyhyystyöryhmän, johon kutsutaan edustajat Kelasta, Vantaan ja Keravan kaupungista ja kaikista aluevaltuustoryhmistä sekä alueen vaikuttamistoimielimistä, Kelasta, seurakunnista, asukkaista, työntekijöistä, järjestöistä ja oppilaitoksista. Vaikuttamistoimielimiämme ovat nuorisovaltuusto, vammais- ja vanhusneuvostot, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta.*
- 2. Laatii alueelle köyhyysohjelman, jossa asetetaan selkeät tavoitteet ja toimenpiteet köyhyyden, syrjäytymisen ja terveys- ja hyvinvointierojen vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi Vantaalla ja Keravalla.*
- 3. Julkaisee köyhyysoppaan, johon kootaan alueen vähävaraisia asukkaita varten selkeästi tietoa tarjolla olevista palveluista, tuista ja niiden hakuohjeista. Opas julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla sekä painettuna versiona. Opasta voidaan jakaa alueen järjestöjen kautta sekä mm. kirjastoissa ja Vantaa-infoissa.*
- 4. Huomioi aloitteen talousvaikutukset hyvinvointialueen vuoden 2027 talousarvion valmistelussa."*

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen voimassa olevan hallintosäännön mukaan mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa

aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus on annettava tiedoksi myös aluehallitukselle.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan vastattavaksi 14.3.2027 mennessä; ja että
2. konsernipalvelujen toimialajohtajan vastaus tuodaan tiedoksi aluehallitukselle.

§ 194

Valtuustoaloite koskien alueelle muuttavien henkilöiden terveystietojen järjestelmällistä kartoittamista

VAKEDno-2026-4814

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 14.9.2025 § 59 jätettiin Shekhar Acharyan valtuustoaloite "Alueelle muuttavien henkilöiden terveystietojen järjestelmällinen kartoittaminen". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Acharyan lisäksi 29 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuu paljon ihmisiä, joiden aikaisemmat terveystiedot eivät ole saatavilla suomalaisista potilastietojärjestelmistä tai Kanta-palvelusta. Osa asukkaista on muuttanut maista, joissa terveystietoja ei tallenneta sähköisesti tai joissa tiedot ovat hajallaan eri asiakirjoissa ja järjestelmissä.

Kun aikaisempia terveystietoja ei ole käytettävissä, terveydenhuollon ammattilaisilla ei välttämättä ole riittäviä tietoja esimerkiksi potilaan pitkäaikaissairauksista, lääkityksestä, allergioista, aikaisemmista tutkimuksista tai hoidoista. Puutteelliset tiedot voivat vaarantaa potilasturvallisuuden, hidastaa hoidon aloittamista ja aiheuttaa päällekkäisiä tutkimuksia.

Tietojen puuttuminen voi aiheuttaa erityisesti seuraavia ongelmia:

- *Päivystyksessä tai muussa kiireellisessä hoidossa ei välttämättä tiedetä potilaan sairauksista, lääkityksestä tai vakavista allergioista. Tämä voi lisätä virheellisen lääkityksen tai hoidon riskiä.*
- *Aikaisempia tutkimuksia ja laboratoriokokeita voidaan joutua tekemään uudelleen, jos niiden tuloksia ei ole saatavilla tai niiden luotettavuutta ei pystytty arvioimaan. Tämä lisää kustannuksia ja kuormittaa palveluja*
- *Pitkäaikaissairaudet ja muut hoitoa vaativat terveysongelmat voivat jäädä havaitsematta. Kun sairaus todetaan vasta myöhemmin, sen hoitaminen voi olla vaikeampaa ja kalliimpaa.*
- *Asiakas saattaa joutua kertomaan samat tiedot useita kertoja eri palveluissa, mikä heikentää palvelukokemusta ja hoidon jatkuvuutta.*

Ehdotus uudeksi toimintamalliksi:

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue selvittää mahdollisuuden ottaa käyttöön yhtenäinen ja monikielinen toimintamalli niiden alueelle muuttaneiden henkilöiden keskeisten terveystietojen kartoittamiseksi, joiden aikaisemmat tiedot eivät ole saatavilla suomalaisista potilastietojärjestelmistä. Toimintamallissa tulisi selvittää ainakin seuraavat asiat:

1. *Monikielinen terveystietolomake: Asiakkaalle tarjotaan mahdollisuus ilmoittaa keskeiset terveystietonsa monikielisellä sähköisellä tai paperisella lomakkeella. Lomakkeessa voidaan kysyä esimerkiksi pitkäaikaissairauksista, lääkityksestä, allergioista, aikaisemmista leikkauksista, rokotuksista ja muista hoidon kannalta olennaisista tiedoista.*
2. *Aikaisempien asiakirjojen käsittely: Asiakas voi esittää aikaisempia terveystietojaan, reseptejään ja tutkimustuloksiaan. Tarvittaessa niiden ymmärtämisessä ja kääntämisessä käytetään asianmukaisia tulkkaus- ja käännöspalveluja.*

3. *Ammattilaisen tekemä arviointi: Terveystietojen ammattilainen käy asiakkaan ilmoittamat tiedot läpi, arvioi niiden merkityksen ja kirjaa tarpeelliset sekä luotettaviksi arvioidut tiedot potilastietojärjestelmään. Asiakkaan itse ilmoittamia tietoja ei muuteta automaattisesti diagnooseiksi ilman ammattilaisen arviota.*
4. *Potilasturvallisuuden kannalta kriittiset tiedot: Vakavat allergiat, keskeiset pitkäaikaissairaudet ja muut hoitoon vaikuttavat riskitiedot merkitään potilastietojärjestelmään sen mahdollistamalla tavalla siten, että ne ovat nopeasti terveydenhuollon ammattilaisten nähtävissä.*
5. *Digitaalisten palvelujen hyödyntäminen: Selvitetään, voidaanko tietojen keräämisessä hyödyntää hyvinvointialueen käytössä olevia digitaalisia asiointipalveluja. Samalla on varmistettava, että palvelua voi käyttää myös henkilö, jolla ei ole riittäviä digitaitoja, vahvaa tunnistautumista tai mahdollisuutta asioida suomeksi tai ruotsiksi.*
6. *Tietosuoja ja asiakkaan suostumus: Terveystietojen keräämisessä, käntämisessä, tarkistamisessa ja tallentamisessa noudatetaan tietosuojaa, potilaan oikeuksia ja tietojen tarpeellisuutta koskevaa lainsäädäntöä. Asiakkaalle kerrotaan ymmärrettävästi, miksi tietoja kerätään ja miten niitä käytetään.*
7. *Yhteistyö ja palveluun ohjaaminen: Toimintamallia valmistellaan yhteistyössä alueen kuntien, maahanmuutto- ja kotoutumispalvelujen, vastaanottopalvelujen sekä hyvinvointialueen terveystietojen kanssa. Tavoitteena on ohjata asiakas terveystietojen kartoittamiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.*

Toimintamallin hyödyt:

Yhtenäinen toimintamalli voisi:

- *parantaa potilas- ja lääketurvallisuutta*
- *helpottaa oikean hoidon suunnittelua ja aloittamista*
- *vähentää tarpeettomia ja päällekkäisiä tutkimuksia*
- *auttaa tunnistamaan sairaudet aikaisemmin*
- *lyhentää hoitoon pääsyyn kuluvaan aikaan*
- *parantaa hoidon jatkuvuutta*
- *säästää terveydenhuollon henkilöstön aikaa ja hyvinvointialueen kustannuksia*
- *edistää yhdenvertaista pääsyä turvallisiin terveystietoihin.*

Aloite:

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue:

1. *selvittää mahdollisuuden ottaa käyttöön yhtenäinen ja monikielinen toimintamalli niiden alueelle muuttaneiden henkilöiden terveystietojen kartoittamiseksi, joiden aikaisemmat tiedot eivät ole saatavilla suomalaisista potilastietojärjestelmistä,*
2. *arvioi, miten nykyisiä digitaalisia asiointipalveluja, tulkkauksia ja terveydenhuollon vastaanottoja voidaan hyödyntää toimintamallissa,*
3. *arvioi toimintamallin vaikutukset potilasturvallisuuteen, palvelujen sujuvuuteen, henkilöstön työmäärään ja hyvinvointialueen kustannuksiin sekä*
4. *käynnistää mahdollisuuksien mukaan toimintamallin pilotoinnin rajatussa palvelussa tai kohderyhmässä."*

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen voimassa olevan hallintosäännön mukaan aluehallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Mikäli

aloitteen allekirjoittajia on vähintään 25, on aluehallituksen aloitevastaus annettava aluevaltuustolle tiedoksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan ja terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 14.3.2027 mennessä.

§ 195**Nuorisovaltuuston aloite koskien yleisiä mielenterveystarkastuksia Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella**

VAKEDno-2026-4370

Asian valmistelija: hallinnon asiantuntija Anni Siirola

Nuorisovaltuusto on kokouksessaan 2.9.2026 § 49 jättänyt aloitteen koskien yleisiä mielenterveystarkastuksia Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Aloitteessa todetaan seuraavasti:

"Lasten ja nuorten kokemien mielenterveysongelmien määrä on ollut viime vuosien aikana rajussa kasvussa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttaman kouluterveyskysely osoittaa, että osa lapsista ja nuorista jotka kokee olevansa tyytyväisiä elämäänsä kohtaan on laskenut vuodesta 2017 vuoteen 2023 keskimäärin 13 prosenttiyksikköä. Kouluterveyskysely osoittaa myös, että mitä vanhemmaksi lapsi tai nuori varttuu, sitä huonommin hän kokee elämänsä olevan. Lukio ja ammattikouluikäisten tytöillä lasku oli samassa aikavälissä 15 prosenttiyksikköä ja pojilla oli 10 prosenttiyksikköä.

Samalla, monelle nuorelle sekä aikuiselle mielenterveyteen liittyy eräänlaista stigmaa, ja harva kokee itsensä halukkaaksi puhumaan kokemistaan ongelmista ja puutteista. Monelle mielenterveyspalveluihin liittyy ennakkoluuloja, jotka heikentävät halukkuutta hakeutua palveluiden ääreen. Tämä ilmiö esiintyy etenkin poikien ja nuorten miesten keskuudessa. Esimerkiksi vuonna 2023, 24% koko 15-vuotiaiden tyttöjen ikäluokasta hakivat ja saivat hoitoa mielenterveyskäynnillä hoitoa. Saman ikäluokan pojista vain 11 % tekivät samoin.

Peruskouluikäiselle suoritetaan oppilaitoksissa kolme lakisääteistä terveystarkastusta. Nämä sijoittuvat ensimmäiselle, viidennelle sekä kahdeksannelle vuosiluokalle. Terveystarkastusten aikana koulun terveydenhoitaja tai lääkäri suorittaa perusterveyteen liittyvät tarkastukset, kuten painon ja pituuden mittaukset, sekä näön ja kuulon tarkastukset. Näiden terveystarkastusten aikana suoritetaan lisäksi lyhyt, suullinen kysely tarkistettavan elämäntilasta. Lyhyessä kyselyssä tuntemattomalle hoitajalle ei saateta kertoa rehellisestä elämäntilastaan, eikä muutamat yleiset kysymykset riitä antamaan diagnoosia mahdollisesta mielenterveyshäiriöstä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto esittää, että hyvinvointialue ottaa käyttöön perusopetuksen viidennen ja kahdeksannen vuosiluokan lakisääteisten terveystarkastusten yhteydessä toteutettavat yleiset mielenterveystarkastukset. Tarkastus toteutettaisiin terveystarkastuksesta erillisenä tapaamisena, ja sen suorittaisi mielenterveyden edistämiseen ja nuorten mielenterveysongelmiin perehtynyt psykologi tai kuraattori.

Mielenterveystarkastusten tavoitteena olisi tunnistaa lasten ja nuorten mielenterveyteen liittyviä ongelmia, oireita ja tuen tarpeita mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Nykyisissä terveystarkastuksissa mielenterveyttä käsitellään osana muuta terveydentilan arviointia, mutta lyhyt keskustelu ei välttämättä mahdollista lapsen tai nuoren todellisen tilanteen tunnistamista. Erillinen ja säännöllinen tapaaminen antaisi nuorelle enemmän aikaa kertoa omista kokemuksistaan ja ammatilliselle paremmat edellytykset tunnistaa myös sellaisia ongelmia, joita nuori ei itse osaa tai uskalla ottaa puheeksi.

Tarkastukset olisivat yleisiä ja koskisivat koko ikäluokkaa. Näin mielenterveyspalveluihin hakeutuminen ei näyttäytyisi ainoastaan ongelmien tai sairauten liittyvänä asiana, vaan

luonnollisena osana jokaisen lapsen ja nuoren terveydenhuoltoa. Tämä voisi osaltaan madaltaa mielenterveyteen liittyvää stigmaa ja helpottaa avun hakemista erityisesti niiden nuorten kohdalla, jotka eivät muutoin hakeutuisi palveluihin. Samalla olisi mahdollista tavoittaa nykyistä paremmin esimerkiksi poikia ja nuoria miehiä, jotka käyttävät mielenterveyspalveluita tilastojen perusteella tyttöjä ja nuoria naisia vähemmän.

Mielenterveytarkastuksen ei olisi tarkoitus korvata nykyisiä, olemassa olevia mielenterveyspalveluita tai muodostaa jokaiselle nuorelle pakkodiagnoosia, vaan toimia ennaltaehkäisevänä ja varhaisen tuen välineenä. Mikäli tarkastuksessa havaittaisiin tuen tai hoidon tarve, nuorelle tulisi järjestää selkeä ja mahdollisimman sujuva jatkopolku hyvinvointialueen tai erikoissairaanhoidon tarjoamiin tarvittaviin palveluihin. Näin ongelmiiin voitaisiin puuttua ennen niiden pahenemista ja ennen kuin ne alkavat vaikuttaa esimerkiksi lapsen tai nuoren koulunkäyntiin, ihmissuhteisiin tai myöhempään työ- ja toimintakykyyn.

Panostamalla mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisyyn hyvinvointialueelta välttyisi myöhemmän raskaampien palveluiden tarvetta. Ennaltaehkäisevän mielenterveystyön hyödyt ulottuvat yksittäistä nuorta laajemmin. Valtioneuvoston teettämässä tutkimuksessa jokainen euro joka sijoitetaan varhaiseen mielenterveyteen liittyvään tukeen tuottaa viidentoista vuoden aikana takaisin keskimäärin 3-6 euroa. Lisäksi, mahdollisimman varhain saatu tuki voi ehkäistä ongelmien pitkittymistä ja ylisukupolvista kasautumista, ja vahvistaa lasten ja nuorten edellytyksiä opiskella, työllistyä ja elää itsenäistä elämää.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto katsoo, että lasten ja nuorten mielenterveyden heikentyessä nykyisiä toimintamalleja on kehitettävä vastaamaan muuttunutta tilannetta. Yleiset mielenterveystarkastukset tarjoaisivat tehokkaan keinon siirtää painopistettä ongelmien myöhäisestä hoidosta niiden varhaiseen tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn. Esitämme, että hyvinvointialue ryhtyisi seuraaviin toimiin:

- *Järjestää yleiset mielenterveystarkastukset viidennen ja kahdeksannen vuosiluokan lakisääteisten terveystarkastusten yhteydessä;*
- *Mielenterveystarkastukset toteutetaan erillään perusterveystarkastuksesta ja nuorten mielenterveysongelmiin perehtyneen kuraattorin tai psykologin vastuussa;*
- *Ettei mielenterveystarkastukset korvaisi nykyisiä, olemassa olevia lasten ja nuorten kohdistuvia mielenterveyspalveluita."*

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 161 §:n mukaan nuorisovaltuustolla on oikeus tehdä aloitteita aluehallitukselle hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa, jotka kuuluvat nuorisovaltuuston vaikuttamisalaan.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä nuorisovaltuuston aloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi.

§ 196

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastus 2/2026 aikaväliltä 1.1.-31.8.2026

VAKEDno-2025-2194

Liitteet

1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastus 2/2026 aikaväliltä 1.1.-31.8.2026.pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen johtaja Mikko Hokkanen, strategiapäällikkö Marianne Juosila ja taloussuunnittelupäällikkö Marja Miettinen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 74 §:n mukaan aluehallitus seuraa talousarvion toteutumista talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talousarviossa todetaan, että toiminnan ja talouden tilanne raportoidaan aluehallitukselle ja -valtuustolle osavuositarkastuksissa sekä talousarviovuoden tilanne tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Vuoden 2026 toinen osavuositarkastus perustuu talouden ja toiminnan osalta tilanteeseen 31.8.2026.

Talousarvion toteutuminen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttötalouden sitovuustasot ovat hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoitoa ja erikoissairaanhoito, joiden osalta sitova erä on toimintakate. Tuloslaskelmaosan osalta sitovuustaso on vuosikate.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion menojen vuonna 2026 arvioidaan olevan 1 300,9 milj. euroa ja tulojen 132,4 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostuu -1 168,5 milj. euroa. Hyvinvointialueen käyttötalousmenojen ennustetaan toteutuvan 15,3 milj. euroa matalampina ja toimintatulojen 2,2 milj. euroa talousarviota korkeampina, minkä seurauksena toimintakate toteutunee 17,5 milj. euroa talousarviota parempana.

Hyvinvointialueen vuosikate sisältää käyttötalouden tulojen ja menojen lisäksi valtion rahoituserät sekä korkomenot ja -tulot. Ennusteen mukainen vuosikate on 96,6 milj. euroa ja tilikauden positiivinen tulos poistojen jälkeen on 92,3 milj. euroa. Tilikauden tuloksen arvioidaan toteutuvan 19,8 milj. euroa talousarviota suurempana.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen taloustilanne on hallinnassa ja kehittynyt hyvin. Ensimmäisten toimintavuosien aikana kertynyttä alijäämää on katettu tarkalla kustannusten hallinnalla ja uudistusohjelman johdonmukaisella toimeenpanolla. Vuoden 2025 ennakoitua paremman tuloksen perusteella aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.5.2026 § 27 määrärahamuutokset kuluvaan vuoden talousarvioon, ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pystyy kattamaan kertyneet alijäämät lain velvoittamassa määräajassa vuoden 2026 loppuun mennessä.

Hyvinvointialue on jatkanut toimintansa kustannusvaikuttavaa uudistamista Uudistusohjelman toimenpiteitä toteuttaen. Ensimmäisinä vuosina uudistustoimet ylittivät niille asetetut kustannusvaikutukset. Vuoden 2026 toisen vuosikolmanneksen perusteella ohjelman toimeenpano etenee hyvin, ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Hyvinvointialue on saavuttanut noin 83,7 milj. euron kustannusvaikutukset. Useilla toimialoilla on vähennetty ostopalvelujen käyttöä ja korvattu ne omalla toiminnalla. Tämä on tuonut merkittäviä kustannussäästöjä erityisesti vanhusten, terveydenhuollon, lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.

Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoidon talousarvion menot sisältävät HUS-palvelusopimuksen, ensihoidon, myrkytystietokeskuksen, hammaslääkäreiden erikoistumisopetuksen sekä lääkärihelikopteritoiminnon.

Erikoissairaanhoidon menojen ennakoidaan olevan 376,7 milj. euroa. Menojen ennakoidaan kasvavan vuoteen 2025 verrattuna 20,4 milj. euroa (5,7 %).

Erikoissairaanhoidon lopulliset kustannukset määräytyvät HUSin palveluiden suhteellisen palvelukäytön mukaisesti. Palvelukäyttö on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella kehittynyt hyvin maltillisesti suhteessa muiden alueiden palvelukäyttöön. HUS laskutuksen ennuste perustuu siis arvioon alueiden välisestä suhteellisesta palvelukäytöstä ja siten pitää sisällään epävarmuuksia.

Hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidoa

Hyvinvointialueen menojen ilman erikoissairaanhoidoa ennakoidaan alittavan talousarvion 16,3 miljoonalla eurolla ja tuottojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 2,2 miljoonalla eurolla. Toimintakate ennustetaan toteutuvan 18,5 miljoonaa euroa parempana kuin talousarvio.

Menojen alitus kohdistuu etenkin henkilöstömenoihin ja asiakaspalvelujen ostoihin. Henkilöstömenojen ennustetaan alittavan talousarvion 17,5 milj. eurolla. Alituksen taustalla on alkuvuonna 2026 tehty budjetointiperusteiden tarkistus koskien htv-määrää, lomarahaa, henkilöstökorvauksia ja sivukuluprosentteja.

Vuokratyövoiman käyttö on vähentynyt merkittävästi: ennusteen mukaan kustannukset ovat 4,7 milj. euroa, kun ne vuonna 2025 olivat 7,7 milj. euroa. Tavoitteena on turvata palvelut ensisijaisesti omalla, vakaalla henkilöstöllä.

Asiakaspalvelujen ostojen ennustetaan alittavan talousarvion 1,2 milj. eurolla. Asiakaspalvelujen ostojen ennustetaan jäävän talousarviota alhaisemmaksi aikuissosiaalityön ja lapsiperheiden erityispalvelujen palvelualueilla sekä HUSin perusterveydenhuollon yhteispäivystyksessä.

Vammaispalvelujen taloudellinen tilanne on edelleen haastava ja ostopalvelujen ennustetaan ylittävän vammaispalveluissa. Palvelualueella on kuitenkin käynnissä useita kehittämis- ja kustannushallintatoimenpiteitä, joiden vaikutusten odotetaan näkyvän taloudessa kuluvan vuoden aikana.

Avustusten ennakoidaan kasvavan 3,2 milj. euroa verrattuna vuoteen 2025, johtuen 1.1.2026 voimaan tulleista indeksikorotuksista sekä omaishoidon ja toimeentulotuen volyymin kasvusta aikuissosiaalityön, vammaispalvelujen sekä kotona-asumisen palvelujen palvelualueilla.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palvelutuotanto

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstötilanne on jatkunut hyvänä. Avoimiin tehtäviin on ollut runsaasti hakijoita, ja lähtövaihtuvuus sekä henkilöstövuokraus ovat edelleen pienentyneet.

Palvelujen saatavuus on kokonaisuutena hyvällä tasolla tai jopa parantunut, ja asiakastytyväisyys on edelleen parantunut. Palvelujen kysyntä on kasvanut useissa palveluissa. Toimintamalleja arvioidaan ja uudistetaan jatkuvasti, millä pyritään

hillitsemään palvelujen ruuhkautumista. Terveysasemilla 87 % asiakkaista on päässyt hoitoon 14 vuorokaudessa. Lasten, nuorten ja perheiden palvelutarve on kasvanut useimmissa palveluissa, mutta palvelujen saatavuus ja määraajat ovat pysyneet hyvällä tasolla. Vanhuspalvelujen palvelukyky on ollut hyvä, eikä pitkäaikaiseen hoivaan ole yli 3 kuukautta jonottaneita. Vammaispalvelujen neuvonnan ja asiakasohjauksen ruuhka on purettu. Suunnitteilla ja valmistelussa olevat valmiusasemat tulevat parantamaan pelastuslaitoksen palvelukykyä.

Aluevaltuusto asetti talousarvioon 2026 hyvinvointialueelle 16 sitovaa toiminnan tavoitetta ja näille yhteensä 25 mittaria tavoitetasoineen. Toisen vuosineljänneksen perusteella arvioidaan, että asetetuista tiukoista tavoitetasoista suurin osan (14/25) saavutetaan täysin vuoden 2026 aikana, kahdeksan tavoitetason saavuttamisessa on epävarmuutta, muutamaa tavoitetasoa ei saavutettane ja yhtä ei voida arvioida uudistetun mittaroinnin vuoksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastuksen 2 /2026 aikaväliltä 1.1.-31.8.2026; ja
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastuksen 2/2026 aikaväliltä 1.1.-31.8.2026.

§ 197**Hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsaus**

VAKEDno-2026-244

Liitteet

1 Hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsaus, aluehallitus 29.9.2026.pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Hyvinvointialueesta annetun lain 42 §:n 2 momentin sekä hyvinvointialueen hallintosäännön 24 §:n mukaan aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Edelleen hallintosäännön 74 §:n mukaan aluehallitus seuraa talousarvion toteutumista talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talousarvion mukaan aluehallitukselle ja -valtuustolle raportoidaan toiminnan ja talouden tilanne osavuosikatsauksissa sekä talousarviovuoden tilanne tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Sen lisäksi hyvinvointialueen talouden toteuma raportoidaan aluehallituksen ja -valtuuston selostustilaisuuksissa.

Osavuosikatsausten ja selostustilaisuuksissa toteutetun talousraportoinnin lisäksi aluehallituksen jokaiseen kokoukseen tuodaan käsiteltäväksi talous- ja palvelukehityskatsaus. Tuorein katsaus koostuu seuraavista osa-alueista:

- Hyvinvointialueen toimialojen tilannekatsaus
- Saatavuutta ja palvelutuotantoa koskevat katsaukset
- Voimavarat-katsaus
- Talouden toteuma

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi hyvinvointialueen talous- ja palvelukehityskatsauksen.

§ 198**Lapsiperheiden kotipalvelun tuotantotapa-analyysi ja yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen**

VAKEDno-2026-4868

Liitteet

1 Tuotantotapa-analyysin tulokooste, lapsiperheiden kotipalvelun ostot ja oma tuotanto 2026

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24.1 kohta 17 (osittain salassa pidettävä)

Asian valmistelija: lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen ja perheitä tukevien palvelujen palvelualuejohtaja Elina Eeva

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (SHL 1301/2014 18 a§) mukaista sosiaalipalvelua, joka on määritelty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tavoitteelliseksi, suunnitelmalliseksi ja määräaikaiseksi palveluksi, joka toteutetaan yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa. Palvelun tavoitteena on konkreettisesti tukea vanhemmuutta sekä perheen arjessa selviytymistä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on kokouksessaan 18.5.2026 § 29 hyväksynyt hyvinvointialueen asiakasmaksuhinnaston 19.5.2026 alkaen. Asiakasmaksuhinnaston mukaan lapsiperheiden kotipalvelu on perheille maksutonta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kotipalvelukokonaisuus on jaettu kahteen toimintayksikköön. Länsi-Keskinen toimintayksikössä on 15 vakanssia ja Itä-Pohjoinen toimintayksikössä 17 vakanssia. Kotipalvelussa hyvinvointialueen oman palvelutuotannon osuus on noin 25 %. Suurin osa palvelusta on nykyiselläänkin järjestetty ostopalveluina.

Lapsiperheiden kotipalvelu on kilpailutettu syksyllä 2024 dynaamisena tarjousmenettelynä. Sopimus on voimassa 1.1.2025 lukien toistaiseksi. Hyvinvointialue osoittaa palveluun tulevat asiakkaat. Tilaaja ei sitoudu tiettyyn vähimmäisostomäärään sopimuskaudella, vaan palvelua hankitaan tarpeen mukaan. Sopimuksessa on 27 eri palveluntuottajaa.

Tuotantotapa-analyysin johtopäätökset

Lapsiperheiden kotipalvelusta on tehty kesällä 2026 tuotantotapa-analyysi, joka on liitteenä. Analyysissä tarkasteltiin erityisesti:

- Oman ja ostopalvelutuotannon volyymejä ja kustannuksia
- Oman tuotannon tehokkuutta
- Ostopalveluiden laatua
- Oman ja ostopalvelutuotannon asiakkuuksien kestoa

Tuotantotapa-analyysin tuloksen mukaan lapsiperheiden kotipalvelussa oman tuotannon tuntihinta on 123 % ostopalveluita kalliimpi (oma 92,70 euroa/tunti, osto 42,26 euroa/tunti ja palvelusetelissä 40,65 euroa/tunti).

Jo aiemmin vuonna 2024 oli havaittu oman työn ja ostopalvelujen merkittävä hintaero lapsiperheiden kotipalvelussa osana laajempaa lapsiperheiden kotiin viettäviä

palveluja koskevaa analyysiä. Silloisen tuotantotapa-analyysin suositusten pohjalta on jo tehty seuraavia toimenpiteitä vuosien 2024-2026 aikana, millä on pyritty vaikuttamaan oman tuotannon tuntihintaan:

- Eri palvelutuotannon muotojen tehokkaampi hyödyntäminen: Toteutettiin osittain kohdentamalla ostopalveluita selkeisiin palvelutarpeisiin sekä asiakkaisiin, joiden asiakaskäynnit eivät mahdu omaan toimintaan.
- Myöntämisen perusteiden selkeyttäminen: Myöntämisen perusteet laadittiin ja käyttöön otettiin vuoden 2025 aikana.
- Oman työn toiminnan tehostaminen välitöntä asiakastyöaikaa kasvattamalla: Oman työn välitön työaikatavoite asetettiin 60 % työajasta, oman työn tehostaminen aloitettiin syksyllä 2025 kiinnittämällä erityistä huomiota siihen, miten peruuntuneiden asiakasajkojen tilalle saadaan asiakas. Lisäksi oman työn tehostamiseksi yhdenmukaisettiin ja tehostettiin Apotin aikataulupohjien käyttöä.
- Suosituksessa todettiin lisäksi, että lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin ja ostopalvelun käyttöä tulisi oleellisesti kasvattaa: Luotiin ohjeet, joissa ensisijaisesti täytetään oma lähityö, toissijaisesti palveluseteli ja kolmanneksi ostopalvelu.

Vaikka oman palvelun tuntihinta on laskenut selvästi vuoden 2024 analyysistä tehtyjen tehostamistoimien avulla, se on edelleen huomattavan korkea verrattuna ostopalveluun. Hintaeroon vaikuttaa eniten palvelujen tuottamistapojen erilaisuus. Kustannustehokas oma tuotanto edellyttäisi yhtä kevyttä tuottamisen mallia, kuin ostopalveluissa, jossa työvoimaa käytettäisiin vain tarpeen mukaan ja heille maksettaisiin vain toteutuneista asiakaskäynneistä. Nykyisellä tuottamisen mallilla omalla työvoimalla jää paljon hukkakäyntiä muun muassa siirtymien ja peruuntumisten osalta. Tuotantotapa-analyysissä on todettu, ettei nykyisellä oman tuotannon mallilla ole mahdollista päästä ostopalvelujen kanssa samaan hintatasoon.

Tuotantotapa-analyysin suosituksena on siirtää lapsiperheiden kotipalvelu tuotettavaksi kokonaisuudessaan ostopalveluna ja palvelusetelinä. Tuotantotapa-analyysin mukaan lapsiperheiden kotipalvelun ulkoistamisella voitaisiin saavuttaa arviolta 650 000–670 000 euron vuosittainen säästö.

Koska palvelu on pääosin jo nykyisin tuotettu ostopalveluna, tarkoittaisi muutos ostopalvelun lisäämistä, mikä voitaisiin toteuttaa osana nykyistä hankintasopimuskokonaisuutta. Koska sopimuksessa on mukana 27 eri palveluntuottajaa, kyse ei olisi liikkeenluovutuksesta.

Ehdotuksena on, että aluehallitus päättäisi merkitä tuotantotapa-analyysin tiedoksi ja käynnistäisi tuotantotapa-analyysin pohjalta lapsiperheiden kotipalvelussa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa ja hyvinvointialueilla annetun lain mukaisen yhteistoimintamenettelyn.

Vaikutukset

Palvelun jatkuessa maksuttomana ja myöntämisen perusteiden mukaisina, asiakasvaikutuksien arvioidaan jäävän muutoksessa vähäiseksi. Asiakkaiden oikeus saada SHL 18 a §:n mukainen välttämätön kotipalvelu turvataan jatkossakin. Palvelu viedään asiakkaiden kotiin, joten asiakkaiden palvelupaikkaan ei tule muutoksia. Ostopalvelutuottajien laaja tuottajaverkosto voi lisätä palvelun kapasiteettia ja

asiakkaan valinnan mahdollisuuksia palvelua saataessa. Erityisiä lapsivaikutuksia ei ole arvioitu, sillä palvelun arvioidaan jatkuvan asiakkaan näkökulmasta entisellään. Muutoksella ei myöskään arvioida olevan kielellisiä vaikutuksia.

Palvelun järjestämisvastuu säilyy jatkossakin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Palvelun saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja lainmukaisuus turvataan myös ulkoa hankitussa palvelussa. Asiakasohjauksen uudelleenorganisoinnin yhteydessä varmistetaan lapsiperheiden kotipalvelun asiakasohjauksen, palvelun kohdentumisen ja palveluntuottajien toteuttaman laadun systemaattinen seuranta, jotta palvelut vastaisivat asiakkaiden tarpeisiin ja saavuttavat niille asetetut tavoitteet. Muutoksen henkilöstövaikutukset arvioidaan osana yhteistoimintaneuvotteluita.

Hallintosäännön 46 §:n mukaan aluehallitus päättää hyvinvointialuetta koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle. Vaikka tässä on jo nykyisin kilpailutettu palvelukokonaisuus, on tässä tarkoitus tehdä linjaus hyvinvointialueen oman palvelutuotannon lopettamisesta ja siirtämisestä ostopalveluna toteutettavaksi. Tämän johdosta asiasta päättäminen kuuluu aluehallituksen toimivaltaan.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi liitteenä olevan tuotantotapa-analyysin koskien lapsiperheiden kotipalvelua;
2. käynnistää tuotantotapa-analyysin pohjalta lapsiperheiden kotipalvelussa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa ja hyvinvointialueilla annetun lain 7 §:n mukaisen työvoiman käytön vähentämistä koskevan yhteistoimintamenettelyn;
3. todeta, että yhteistoimintaneuvotteluiden neuvottelutulos tuodaan tiedoksi aluehallituksen kokoukseen 1.12.2026 ja että varsinaiset päätökset neuvotteluiden pohjalta tehdään noudattaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön toimivaltamääräyksiä.

§ 199

Selviämishoitoaseman ja päihdevieroitusosaston perustaminen osoitteeseen Koisotie 3

VAKEDno-2026-4860

Asian valmistelija: terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko sekä lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluevaltuuston kokouksessaan 9.12.2025 § 99 hyväksymän talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026–2028 mukaan vuoden 2026 aikana selvitetään selviämishoitoyksikön ja toisen vieroitushoito-osaston mahdollista perustamista yhteen toimipisteeseen. Lisäksi asiaa koskien on jätetty valtuustoaloite "Selviämishoitoyksikön perustamista kiirehdittävä" aluevaltuuston kokouksessa 9.6.2025 § 64, johon on annettu vastaus aluevaltuuston kokouksessa 2.2.2026 § 8.

Terveydenhuollon palvelujen toimiala laati yhteistyössä konsernipalvelujen kanssa selvityksen selviämishoitoyksikön perustamisesta marraskuussa 2025. Selvitystyötä on jatkettu vuoden 2026 aikana tilasuunnittelulla ja tarkentamalla kustannuslaskelmaa, mukaan lukien vieroitushoito-osaston perustamisen osalta. Toimintaan sopivien tilojen kartoittamiseksi on tehty yhteistyötä aikuissosiaalityön palvelujen palvelualueen ja tilakeskuksen kanssa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ei ole tällä hetkellä selviämishoitoasemaa, jolloin päihtyneitä henkilöitä ohjautuu muun muassa poliisivankilaan tai sairaalapäivystykseen myös tilanteissa, joissa ensisijainen tarve on terveydenhuollon toteuttama päihtymystilan seuranta. Nykyinen palvelurakenne ei mahdollista selviämishoidon, vieroitushoidon, päihdeintervention ja jatkohoitoon ohjauksen muodostamista yhtenäiseksi palveluketjuksi.

Poliisin aiemmin tekemän arvion perusteella hyvinvointialueella on merkittävä määrä henkilöitä, joille selviämishoitoasema olisi tarkoituksenmukaisempi palvelu kuin poliisivankila. Selviämishoitoasema mahdollistaisi päihtymystilan aikaisen turvallisen seurannan, hoidon tarpeen arvioinnin sekä asiakkaan ohjaamisen tarvittaviin jatkopalveluihin.

Päihdevieroitusosaston palvelutarve on kasvanut vuoden 2025 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Asiakasmäärien lievän kasvun ohella hoitovuorokaudet ovat lisääntyneet noin 17 %, mikä osoittaa vieroitushoitojaksojen keskimääräisen pidentyneen. Taustalla vaikuttaa osaltaan huume- ja sekakäyttöön liittyvien vieroitushoitojen osuuden kasvu, sillä niiden hoitoajat ovat keskimäärin alkoholivieroituksia pidempiä.

Nykyinen vieroitushoidon kapasiteetti ei vastaa alueen palvelutarvetta tavoitellulla tavalla, mikä näkyy pitkittyneinä hoitoon pääsyn odotusaikoina sekä ostopalveluiden tarpeena. Palvelutarpeen arvioidaan säilyvän vähintään nykyisellä tasolla tai kasvavan tulevina vuosina.

Hyvinvointialueelle esitetään perustettavaksi kuusipaikkainen (6) selviämishoitoasema ja kaksitoistapaikkainen (12) päihdevieroitusosasto Vantaan Koivuhakaan, Koisotie 3:ssa sijaitseviin tiloihin. Koisotie 3:ssa sijaitsevat tilat ovat nykyisellään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aikuissosiaalityön asumispalvelujen käytössä. Tiloissa on tuotettu tilapäisasumisen palveluita.

Toiminnan käynnistäminen edellyttää Koisoitie 3:n tilojen remontoitua selviämishoito- ja vieroitushoidon tarpeita vastaaviksi. Tavoitteena on käynnistää selviämishoitoaseman ja päihdevieroitusosaston toiminta vuoden 2027 alkupuolella tilamuutosten valmistuttua. Tilojen käyttöönotto ja toiminnan käynnistyminen edellyttävät lisäksi henkilöstön rekrytointia sekä toimintaprosessien ja yhteistyökäytäntöjen valmistelua.

Ehdotetussa kiinteistössä, Koisoitie 3:ssa, toimii nykyisellään aikuissosiaalityön tilapäisen asumisen palveluita kymmenen asiakaspaikan verran.

Selviämishoitoaseman käynnistyessä Koisoitie 3:ssa nämä asiakaspaikat on tarkoitus siirtää Koisoitie 5:n toisen kerroksen Koisokotien tiloihin. Koisokodeissa on kahdeksan asiakashuonetta. Tarkoituksena on muuttaa Koisoitie 5:n toisessa kerroksessa sijaitsevan Koisokotien palvelumuoto tuetusta asumisesta tilapäiseksi asumiseksi. Palvelumuodon muutoksen yhteydessä kahteen huoneeseen sijoitetaan kumpaankin kaksi asiakaspaikkaa, jolloin yksikköön muodostuu yhteensä kymmenen tilapäisen asumisen asiakaspaikkaa. Muutoksella varmistetaan, että tilapäisen asumisen eli asumispäivystyksen kokonaispaikkamäärä säilyy ennallaan Koisoitie 3:n tilojen käyttötarkoituksen muuttamisen jälkeen.

Muutoksen jälkeen kaikki 52 tilapäisen asumisen asiakaspaikkaa sijaitsevat samassa rakennuksessa Koisoitie 5:ssä. Ratkaisu parantaa palvelukokonaisuuden hallittavuutta, asiakasturvallisuutta ja henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaista käyttöä erityisesti yöaikaan. Asiakaspaikkojen keskittäminen samaan rakennukseen selkeyttää palveluun ohjautumista ja mahdollistaa asiakkaan tilanteen arvioinnin, neuvonnan sekä jatkopalveluihin ohjaamisen yhden palvelukokonaisuuden yhteydessä.

Muutoksen seurauksena omana toimintana tuotettavan tuetun asumisen paikkamäärä vähenee kahdeksalla paikalla, nykyisestä 178 paikasta 170 paikkaan. Lisäksi ostopalveluna järjestettävässä tuetussa asumisessa on tällä hetkellä 370 asiakasta.

Vaikutukset

Selviämishoitoasema ja päihdevieroitusosasto toimisivat samassa rakennuksessa hyödyntäen yhteisiä henkilöstö- ja tukiresursseja. Ratkaisu mahdollistaa henkilöstön tarkoituksenmukaisen käytön, vahvistaa palveluketjujen toimivuutta sekä tukee kustannustehokasta palvelutuotantoa. Lisäksi henkilöstöresurssien yhteiskäyttö mahdollistaa poliisivankilan terveydenhuoltopalvelujen laajentamisen nykyistä kattavammasi arkisin.

Uusi palvelukokonaisuus parantaa päihdepalveluiden saatavuutta, vahvistaa hoidon jatkuvuutta ja mahdollistaa nykyistä sujuvamman siirtymän selviämishoidosta vieroitushoitoon. Samalla se vähentää nykyisen päihdevieroitusosaston kuormitusta sekä tukee päivystyksen ja poliisin resurssien tarkoituksenmukaisempaa käyttöä tilanteissa, joissa asiakkaan tarve on ensisijaisesti päihdehoidollinen.

Toiminnalla arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia palvelujen saatavuuteen, asiakasturvallisuuteen, hoidon oikea-aikaisuuteen ja palveluketjujen toimivuuteen. Muutos tukee hyvinvointialueen lakisääteistä velvollisuutta järjestää tarpeenmukaiset päihde- ja riippuvuuspalvelut sekä vahvistaa asiakkaiden mahdollisuuksia saada oikea-aikaista hoitoa.

Palvelun kohderyhmänä on aikuiset, mutta hyvinvointialueella on tunnistettu 16–17-vuotiaiden nuorten osalta palvelukatve ja tämän vuoksi selvitetään mahdollisuuksia laajentaa palvelua koskemaan myös tätä ikäryhmää. Selviämishoitoasema ja

päihdevierotusosasto perustetaan Koisorannan alueella, jossa toimii nykyisellään hyvinvointialueen aikuissosiaalityön yksiköitä, kuten Koisorannan ja Koisoniityn palvelukeskukset. Asiassa ei arvioida olevan kielellisiä vaikutuksia.

Hallintosäännön 24 §:n mukaan, mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä, toimivalta on aluehallituksella. Edellä mainitun määräyksen perusteella toimintayksikön perustamisesta päättäminen kuulu aluehallituksen toimivaltaan.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. perustaa selviämishoitoyksikön ja päihdevieroitushoito-osaston osoitteeseen Koisotie 3;
2. todeta, että toiminta yksikössä käynnistyy arviolta helmikuussa 2027, kun tarvittavat valmistelut toiminnan käynnistymiseksi on tehty.

§ 200**Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälypolitiikan ja tekoälyohjelman hyväksyminen**

VAKEDno-2026-4842

Liitteet

- 1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälypolitiikka
- 2 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälyohjelma 2026-2028.pdf

Asian valmistelijat: tietohallintopäällikkö Kimi Korvanen ja juristi Tiia Tuovinen

Tausta

Euroopan unionin tekoälyasetus (EU) 2024/1689 tuli voimaan 1.8.2024, ja sen säännösten soveltaminen on käynnistynyt vaiheittain. Tekoälylukutaitoa ja kiellettyjä tekoälykäytäntöjä koskevia velvoitteita on sovellettu 2.2.2025 alkaen, yleiskäyttöisiä tekoälymalleja koskevia säännöksiä 2.8.2025 alkaen ja suurinta osaa asetuksen muista säännöksistä 2.8.2026 alkaen. Asetukseen vuonna 2026 tehtyjen muutosten perusteella itsenäisiä suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä koskevien vaatimusten soveltamisen määräpäivä on viimeistään 2.12.2027 ja säänneltyihin tuotteisiin sisältyvien suuririskisten tekoälyjärjestelmien viimeistään 2.8.2028. Tekoälyasetuksen lisäksi tekoälyjärjestelmien kehittämiseen ja käyttöön vaikuttavat muun muassa tietosuojalainsäädäntö, hallintolaki, tiedonhallintalaki, yhdenvertaisuuslaki, sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädäntö sekä lääkinnällisiä laitteita koskeva sääntely.

Tekoälyasetuksen lähtökohtana on riskiperusteinen sääntely. Tekoälyjärjestelmiin kohdistuvat vaatimukset määräytyvät muun muassa järjestelmän käyttötarkoituksen, riskiluokan sekä organisaation asetuksen mukaisen roolin perusteella. Julkisorganisaatiossa tekoälyn hyödyntäminen liittyy lisäksi hyvän hallinnon, virkavastuun, julkisuuden, tietosuojan, tietoturvan, yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien toteutumiseen. Tämän vuoksi tekoälyn käyttöönotto edellyttää teknisten ratkaisujen lisäksi organisaatiotasosta ohjausta, vastuiden määrittelyä, riskienhallintaa, henkilöstön osaamisen kehittämistä sekä järjestelmien koko elinkaaren aikaista valvontaa.

Julkisorganisaation tekoälypolitiikalla voidaan määrittää tekoälyn käytön yhteiset periaatteet, tavoitteet, hyväksyttävän käytön rajat ja vastuut. Tekoälyohjelmalla puolestaan voidaan viedä nämä linjaukset käytäntöön määrittelemällä kehittämisen painopisteet, toimintamallit, resurssien kohdentaminen, osaamisen kehittäminen sekä hyötyjen mittaaminen. Asiakirjat muodostavat näin toisiaan täydentävän kokonaisuuden: tekoälypolitiikka vastaa siihen, millä periaatteilla ja reunaehdoilla tekoälyä käytetään, ja tekoälyohjelma siihen, miten tekoälyä kehitetään ja otetaan käyttöön hallitusti vuosina 2026–2028.

Tekoälypolitiikan keskeinen sisältö

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälypolitiikka on hyvinvointialueen tekoälyn käyttöä ohjaava strateginen asiakirja, jossa määritellään tekoälyn käytön tavoitteet, periaatteet ja keskeiset vastuut. Poliitiikan tarkoituksena on varmistaa, että tekoälyä kehitetään ja hyödynnetään hyvinvointialueella vastuullisesti, turvallisesti, läpinäkyvästi ja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Poliitiikka ohjaa sekä uusien tekoälyratkaisujen hankintaa ja käyttöönottoa, että olemassa olevien järjestelmien käyttöä osana hyvinvointialueen riskienhallintaa.

Politiikan keskeisiä periaatteita ovat tietosuojan ja tietoturvan huomioiminen, ihmisen vastuu tekoälyn tuottamien sisältöjen ja ratkaisujen arvioinnista, avoimuus ja läpinäkyvyys, yhdenvertaisuuden edistäminen sekä hyväksytyjen tekoälyjärjestelmien käyttö. Tekoälyn tavoitteena on tukea asiakas- ja potilastyötä, parantaa palvelujen laatua, vaikuttavuutta ja saavutettavuutta sekä vahvistaa henkilöstön työn tuottavuutta ja asiantuntijatyötä.

Politiikka perustuu EU:n tekoälyasetuksen mukaiseen riskiperusteiseen lähestymistapaan, jonka mukaisesti hyvinvointialue ei ota käyttöön kiellettyjä tekoälyjärjestelmiä ja huolehtii tekoälyratkaisuihin liittyvien velvoitteiden toteuttamisesta niiden riskitason edellyttämällä tavalla. Lisäksi politiikassa määritellään tekoälyn ohjauksen keskeiset vastuut, joita täsmennetään tarkemmin tekoälyn hallintamallissa.

Tekoälypolitiikkaa on valmisteltu hyvinvointialueen tietohallinnon ja lakipalveluiden edustajien koordinoimana yhteistyössä konsernipalveluiden kanssa.

Tekoälyohjelman keskeinen sisältö

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälyohjelma määrittää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälyn käytännön kehittämisen, käyttöönoton ja johtamisen linjaukset vuosille 2026–2028. Ohjelma toteuttaa hyvinvointialueen strategiaa ja tekoälypolitiikkaa sekä määrittelee tekoälykehittämisen painopisteet, toimintamallit, osaamisen kehittämisen sekä hyötyjen seurannan. Ohjelman tavoitteena on siirtää hallitusti yksittäisistä kokeiluista osaksi päivittäistä toimintaa integroituihin, luotettaviin ja vaikuttaviin tekoälyratkaisuihin.

Tekoälykehittämisen painopisteiksi ohjelmassa on määritelty asiakas- ja potilastyön tukeminen, asukkaiden asioinnin ja palveluihin pääsyn parantaminen, hallinnollisten työtehtävien automatisointi sekä henkilöstön työn tuottavuuden vahvistaminen. Kehittämistä toteutetaan riskiperusteisesti siten, että tekoälyratkaisuihin kohdistuvat hallintatoimenpiteet ovat oikeassa suhteessa niiden käyttötarkoitukseen ja vaikutuksiin.

Ohjelmassa korostuvat lisäksi henkilöstön osaamisen kehittäminen, selkeät hallintamallit, tietoturvan ja tietosuojan huomioiminen, vaikutusten mittaaminen sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on hyödyntää tekoälyä siten, että se parantaa palvelujen laatua, tukee henkilöstön työtä ja vapauttaa työaikaa ydintehtäviin säilyttäen samalla ihmisen vastuun päätöksenteossa ja lopputuloksen arvioinnissa.

Tekoälyohjelmaa on käsitelty aluevaltuuston iltakoulussa 26.8.2026.

Asiakirjojen muodostama kokonaisuus ja toimeenpano

Luonnokset Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälypolitiikaksi ja tekoälyohjelmaksi ovat tämän päätösesityksen liitteinä. Tekoälypolitiikka ja tekoälyohjelma muodostavat yhdessä hyvinvointialueen tekoälyn ohjauksen perustan. Tekoälypolitiikka määrittelee pysyväisluonteiset periaatteet, tavoitteet, hyväksyttävän käytön rajat ja pääasialliset vastuut. Tekoälyohjelma konkretisoi politiikan toimeenpanon vuosille 2026–2028 määrittelemällä kehittämisen painopisteet, etenemisen tavoitetilan, kehittämisen toimintamallit, osaamisen vahvistamisen sekä hyötyjen mittaamisen.

Asiakirjakokonaisuutta täydentää valmisteltava tekoälyn hallintamalli, jossa määritellään tarkemmin tekoälyjärjestelmän elinkaaren eri vaiheisiin liittyvät prosessit, tehtävät, toimivallat ja vastuut. Lisäksi tekoälyn käyttöä ohjataan tietoturva-, tietosuoja- ja tekoälyohjeistuksilla. Ohjeistuksia päivitetään teknologian, lainsäädännön, viranomaisohjeiden ja hyvinvointialueen toimintatapojen muuttuessa. Henkilöstölle järjestetään tehtävien ja käytettävien järjestelmien edellyttämää koulutusta, ja tarvittaessa käyttöoikeus tekoälyjärjestelmään voidaan sitoa vaaditun perehdytyksen suorittamiseen.

Tekoälypolitiikan ja tekoälyohjelman hyväksyminen tukee tekoälyn hallittua käyttöönottoa, tekoälyasetuksen ja muun soveltuvan lainsäädännön velvoitteiden toimeenpanoa sekä hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteuttamista. Asiakirjat luovat organisaatiolle yhteisen suunnan ja perustan sille, että tekoälyratkaisuja voidaan kehittää, hankkia, käyttää ja seurata yhdenmukaisesti, vastuullisesti ja riskiperusteisesti.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Tekoälypolitiikan ja tekoälyohjelman hyväksyminen yhdenmukaistaa tekoälyn käyttöä, tukee riskienhallintaa sekä edistää tekoälyä koskevan sääntelyn toimeenpanoa hyvinvointialueella. Päätöksellä ei vielä oteta käyttöön yksittäisiä tekoälyjärjestelmiä, vaan luodaan perusta niiden vastuulliselle kehittämiselle, hankinnalle, käyttöönotolle ja valvonnalle.

Tavoiteltuja myönteisiä vaikutuksia ovat palvelujen laadun, vaikuttavuuden ja saavutettavuuden paraneminen sekä henkilöstön työn ja tuottavuuden tukeminen. Vaikutusten toteutuminen edellyttää riittävää osaamista, selkeitä vastuita sekä tietosuojan, tietoturvan, yhdenvertaisuuden ja ihmisen arviointivastuun huomioimista.

Päätöksellä tavoitellaan myönteisiä yhdenvertaisuusvaikutuksia. Mahdolliset asiakas- ja potilasryhmiin kohdistuvat, kielelliset, taloudelliset ja muut vaikutukset arvioidaan tarkemmin yksittäisten tekoälyratkaisujen valmistelun ja käyttöönoton yhteydessä. Yhteinen organisaatiotasoinen ohjaus vähentää tekoälyn hajanaiseen ja hallitsemattomaan käyttöön liittyviä riskejä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 24 §:n mukaisesti toimivalta asiassa on aluehallituksella, mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä liitteen mukaisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälypolitiikka -asiakirjan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälyn käyttöä ohjaavaksi politiikaksi; ja
2. hyväksyä liitteen mukaisesti Tekoälyohjelma 2026-2028 -asiakirjan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tekoälyn kehittämistä ja käyttöönottoa ohjaavaksi tekoälyohjelmaksi vuosille 2026–2028.

§ 201**Turvallisuuden ja varautumisen periaatteiden päivittäminen**

VAKEDno-2023-3220

Liitteet

1 Luonnos päivitetystä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteista, aluehallitus 29.9.2026.pdf

Asian valmistelija: turvallisuus- ja varautumispäällikkö Teemu Lampovaara

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet täydentää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita, kooten yhteen turvallisuutta ja varautumista koskevat toimintaohjeet ja suunnitelmat. Turvallisuuden ja varautumisen periaatteet luovat pohjan vahvalle turvallisuuskulttuurille ja ohjaavat turvallisuustavoitteiden asettamista.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet valmisteltiin ensimmäisen kerran vuonna 2023 ja aluevaltuusto hyväksyi ne kokouksessaan 11.9.2023 § 93. Nyt aluevaltuustolle on laadittu ehdotus päivitetystä periaatteista. Asiakirjaan ei ole tehty merkittäviä sisältömuutoksia, vaan päivitykset ovat olleet seuraavia:

- Vastuumäärittelyt on ajantasaistettu
- Käytössä olevat yhteistyörakenteet ja -foorumit on ajantasaistettu
- Voimassa olevan, toimintaa ohjaavan lainsäädännön ja strategisten dokumenttien tiedot on päivitetty
- Lisäksi kieliasua on siistitty ja korjattu

Turvallisuuden ja varautumisen periaatteissa termillä turvallisuus tarkoitetaan organisaatioturvallisuuden kokonaisuutta, jolla pyritään varmistamaan organisaation toiminnan jatkuvuus kaikissa tilanteissa. Varautuminen on yksi osa organisaation turvallisuuden hallintaa ja siihen sisältyy mm. valmiussuunnittelu ja jatkuvuudenhallinta, sekä näihin liittyvät koulutukset ja valmiusharjoitukset. Turvallisuuden ja varautumisen periaatteiden tavoitteena on rakentaa, kehittää ja pitää yllä sen arvojen mukaista turvallisuuskulttuuria. Toisena tavoitteena on saada muodostettua tilannekuva hyvinvointialueeseen kohdistuvista riskeistä ja sen valmiuden tilasta.

Asiakirja muodostuu seuraavista kokonaisuuksista:

1. Johdanto
2. Lainsäädäntöperusta
3. Turvallisuuden ja varautumisen käsitteet
4. Turvallisuuden ja varautumisen vastuut ja tehtävät
5. Turvallisuuden ja varautumisen tahtotila

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 96 §:n mukaisesti hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää turvallisuuden ja varautumisen periaatteista. Hyvinvointialueen aluehallitus päättää turvallisuuden ja varautumisen järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti, ottaen huomioon sopimuksellisen varautumisen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä päivitetyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet liitteen mukaisesti.

§ 202**Oikaisuvaatimus koskien laki- ja päätöspalveluiden päällikön viranhaltijapäätöstä 10.4.2026****§ 28**

VAKEDno-2025-4630

Liitteet

- 1 Liite 1 vahingonkorvaushakemus
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 2 Liite 2 vahingonkorvaushakemuksen täydennys
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 3 Liite 3 yksikön selvitys vahingonkorvaushakemukseen
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 4 Liite 4 ote -Päätös korvaushakemukseen koskien huoneiston vahingoittumista
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 5 Liite 5 oikaisuvaatimus liitteineen
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 6 Liite 6 yksikön selvitys oikaisuvaatimukseen
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 7 Liite 7 Tarkempi kuvaus asiasta
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Asian valmistelija: Juristi Maria Karasti

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle on 5.10.2025 tullut vahingonkorvaushakemus. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 32 §:n 4 momentin 14 kohdan mukaan hyvinvointialuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää perusteet ja rajat, joiden perusteella viranhaltija päättää vahingonkorvauksen maksamisesta.

Hyvinvointialuejohtajan päätöksen 2.5.2023 § 37 mukaan laki- ja päätöspalveluiden päällikkö päättää vahingonkorvauksesta 10 000 euroon saakka. Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö on 10.4.2026 § 28 hylännyt valtuutetun tekemän vahingonkorvaushakemuksen koskien huoneiston vahingoittumista. Viranhaltijapäätökseen on saapunut oikaisuvaatimus muutoksenhakuaikana. Viranhaltijapäätös ja oikaisuvaatimus ovat liitteenä.

Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö on päätöksellään 11.9.2026 § 70 itseoikaissut asiavirheenä 10.4.2026 § 28 päätöstä asiassa esitetyn laskun osalta hallintolain 50 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisesti. Asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka on olennaisesti vaikuttanut päätökseen.

Vahingonkorvauslain (412/1974) 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksenhakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Hyvinvointialueen vahingonkorvausvelvollisuus perustuu useimmissa tapauksissa ns. isännänvastuuseen.

Vahingonkorvauslain 3 luvun 1 ja 2 §:n mukaan julkisyhteisö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hyvinvointialueen työntekijä tai viranhaltija virheellään tai laiminlyönnillään työssä on aiheuttanut. Vahingonkorvauslain ja yleisten vahingonkorvausoikeudellisten periaatteiden mukaan korvausvastuun syntyminen

edellyttää yleensä vahingon aiheuttamista tahallisesti tai tuottamuksellisesti. Tuottamuksella tarkoitetaan moitittavaa menettelyä eli virhettä, huolimattomuutta tai laiminlyöntiä.

Tarkempi kuvaus oikaisuvaatimuksesta koskien laki- ja päätöspalveluiden päällikön viranhaltijapäätöstä 10.4.2026 § 28 on liitteenä. Kuvauksessa olevan selvityksen perusteella viranhaltijapäätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätöksen voida katsoa olevan muutoinkaan lainvastainen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä liitteenä olevan oikaisuvaatimuksen käsitellyksi ja hylätä oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin sitä ei ole ratkaistu itseoikaisupäätöksessä.

§ 203

Vastaus valtuustoaloitteeseen "Ei perusteettomille määräaikaishuutoille Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle"

VAKEDno-2026-2616

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Aluevaltuuston kokouksessa 18.5.2026 § 38 jätettiin Sosiaalidemokraattisen aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Ei perusteettomille määräaikaishuutoille Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen työpaikoissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut yhteensä 43 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Määräaikaisten työsuhteiden käyttö on Suomessa yleistä, ja niiden määrä on lisääntynyt toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden kustannuksella. Eniten määräaikaishuutoissa työsuhteissa ovat nuoret ja naiset.

Maan hallitus ajaa uutta sääntelyä, jonka mukaan määräaikaishuuton voisi työnantajan aloitteesta tehdä enintään vuoden ajaksi ilman perusteltua syytä, jos kysymys on ensimmäisestä työsuhteesta työnantajan ja työntekijän välillä. Määräaikaishuuton voisi tehdä ilman perusteltua syytä myös silloin, jos työnantajan ja työntekijän välisen edellisen työsuhteen päättymisestä on kulunut sopimuksen alkamishetkellä vähintään kaksi vuotta.

Asiantuntija-arvioiden mukaan esitys lisää määräaikaisten työsuhteiden käyttöä sekä raskaus- ja perhevapaasyrjinnän riskiä. Hallitus on tunnustanut nämä ongelmat myös omassa esityksessään (HE 199/2025 vp). Vuoden 2024 väestötutkimuksen mukaan joka neljäs raskaana oleva on kokenut raskaussyrjintää. Yleisin raskaussyrjinnän muoto on määräaikaishuuton jatkamatta jättäminen.

Julkisella sektorilla määräaikaishuutoja käytetään jo nyt huomattavasti yksityistä sektoria enemmän. Tilastokeskuksen mukaan julkisella sektorilla määräaikaishuuton työsuhteiden osuus oli 24,8 prosenttia ja yksityisellä sektorilla 13,0 prosenttia vuonna 2023. Lukumääräisesti määräaikaishuutoissa oli julkisella sektorilla 163 000 ja yksityisellä sektorilla 210 000 palkansaajaa.

Ehdotettu muutos heikentäisi erityisesti nuorten naisten asemaa työmarkkinoilla ja lisäisi epävarmuutta työelämässä. Hyvinvointialueilla henkilöstön pysyvyys, osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi ovat keskeisiä laadukkaiden sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden turvaamiseksi.

Pidämme tärkeänä, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue toimii vastuullisena ja perheystävällisenä työnantajana. Hyvinvointialueen tulee työnantajana tukea henkilöstönsä hyvinvointia, tasa-arvoa sekä mahdollisuuksia suunnitella elämänsä ja perheellistyä ilman kohtuutonta epävarmuutta.

Edellä todetun perusteella esitämme, että:

- 1. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sitoutuu olemaan ottamatta käyttöön perusteettomia määräaikaishuutoja, vaikka lainsäädäntö tämän mahdollistaisi.*
- 2. Periaate kirjataan osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikkaa ja työnantajalinjauksia.*

3. Hyvinvointialue seuraa määräaikaisten työsuhteiden käyttöä sekä raportoi valtuustolle määräaikaisuuksien kehityksestä ja perusteista osana henkilöstöraportointia.

Tämä linjaus tukee tasa-arvoista työelämää, ehkäisee raskaus- ja perhevapaasyrjintää sekä vahvistaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen veto- ja pitovoimaa vastuullisena työnantajana."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 26.5.2026 § 117 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 18.11.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää aloitteen tavoitteita – henkilöstön pysyvyyttä, tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä sekä perheystävällistä työnantajapolitiikkaa – tärkeinä ja myös hyvinvointialueen oman edun mukaisina.

Aloitteen jättämisen jälkeen eduskunta hyväksyi työsopimuslain muutokset (HE 199 /2025 vp) 21.5.2026, ja ne tulivat voimaan 1.6.2026. Määräaikainen työsopimus voidaan nyt tehdä työnantajan aloitteesta ilman perusteltua syytä enintään vuodeksi, jos kyse on osapuolten ensimmäisestä työsuhteesta tai edellisen työsuhteen päättymisestä kulunut vähintään viisi vuotta (aloitteessa kuvatussa esityksessä kaksi vuotta). Sopimusta ei voi ketjuttaa, ja työnantajalla on erityisiä velvoitteita: kirjallinen ilmoitus sopimuksen luonteesta, perusteltu selvitys jatkomahdollisuudesta ennen määräajan päättymistä sekä työn tarjoamisvelvollisuus enintään neljän kuukauden ajan. Syrjintäkielto, mukaan lukien raskaus- ja perhevapaasyrjinnän kielto, koskee myös uutta sopimustyyppiä.

Muutokset koskevat vain työsuhteita. Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettua lakia (304/2003) ei muutettu, joten määräaikainen virkasuhde edellyttää edelleen laissa säädettyä perustetta. Merkittävässä osassa hyvinvointialueen tehtäviä uutta sopimustyyppiä ei siten voida käyttää lainkaan.

Perusteeton määräaikaisuus eli määräaikainen palvelussuhde ilman laissa säädettyä perustetta on lainvastainen, ja tällaista työsuhdetta pidetään toistaiseksi voimassa olevana. Hyvinvointialue ei käytä perusteettomia määräaikaisuuksia. Työsopimuslain 1 luvun 3 §:n uusi sopimustyyppi ei ole perusteeton määräaikaisuus, vaan laissa säädetty ja rajattu sopimusmuoto.

Palvelussuhteiden pääsääntö on toistaiseksi voimassa oleva palvelussuhde, ja pysyvään työvoiman tarpeeseen palkataan toistaiseksi. Määräaikaisuutta käytetään harkiten ja vain tosiasialliseen tarpeeseen, yleisimmin sijaisuuksissa, kelpoisuusehtojen täyttymättä jäädessä ja määräaikaisen rahoituksen perusteella.

Hyvinvointialue yhtyy aloitteen näkemykseen siitä, että määräaikaisuus ei ole veto- ja pitovoiman kannalta kestävä ratkaisu: se lisää vaihtuvuutta ja rekrytointikustannuksia sekä heikentää osaamisen kertymistä ja palvelujen jatkuvuutta. Määräaikaisuuksien vähentäminen on siten myös työnantajan oma etu.

Hyvinvointialue täsmentää rekrytointi- ja esihenkilöohjeistusta, käy säännöllisesti läpi pitkään jatkuneet ja peräkkäiset määräaikaisuudet ja vakinaistaa palvelussuhteita työvoiman tarpeen osoittautuessa pysyväksi sekä kehittää varahenkilöstöä, jolla sijaisuustarpeita katetaan ensisijaisesti vakituisella henkilöstöllä. Syrjimättömyys

määräaikaisuuksien jatkamisessa sisältyy tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan.

Ilman perusteltua syytä tehtävää määräaikaista työsopimusta ei ole tarkoitus ottaa laajamittaiseen käyttöön. Soveltuvuuden arviointiin käytetään koeaikaa, eikä sopimustyyppi sovellu sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen pysyviin tehtäviin. Jos sitä yksittäistapauksissa käytetään, lakisääteiset velvoitteet hoidetaan täysimääräisesti.

Hyvinvointialue ei käytä perusteettomia määräaikaisia palvelussuhteita. Se ei kuitenkaan pidä tarkoituksenmukaisena sitoutua olemaan kokonaan käyttämättä laissa nimenomaisesti sallittua sopimustyyppiä eli lainsäädäntöä tiukempaan, tulevia tilanteita ennakolta sitovaan tulkintaan. Työnantajan on voitava käyttää lainsäätäjän tarkoittamia keinoja henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi tilanteissa, joita ei voida ennakoida, ja henkilöstön asemaa suojaavat velvoitteet sisältyvät jo lakiin. Hyvinvointialue sitoutuu siihen, että määräaikaisia palvelussuhteita ei käytetä tarpeettomasti ja että uutta sopimustyyppiä käytetään ainoastaan harkitusti ja perustellussa yksittäistilanteessa. Linjaus otetaan huomioon rekrytointia ja palvelussuhteita koskevassa ohjeistuksessa ja henkilöstöpoliittisten linjausten päivityksessä. Ohjeistus kuuluu työnantajan toimivaltaan ja valmistellaan tarpeen mukaan yhteistoimintamenettelyssä henkilöstön edustajien kanssa.

Hyvinvointialue pitää perusteltuna toteuttaa ehdotus määräaikaisten työsuhteiden käytön seurannasta sekä raportoinnista. Määräaikaisten palvelussuhteiden käyttöä seurataan ja siitä raportoidaan vuosittain osana henkilöstökertomusta. Päivitetty tarkastelu sisällytetään ensimmäisen kerran vuoden 2026 henkilöstökertomukseen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Sosiaalidemokraattiselle aluevaltuustoryhmälle sekä 43 valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 204**Aluehallituksen syksyn 2026 kokousaikataulun täsmentäminen**

VAKEDno-2026-3892

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Hallintosäännön 138 §:n mukaan toimitella päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitella jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Aluehallitus on päättänyt vuoden 2026 kokousaikataulunsa 23.9.2025 § 229.

Päätöksenteon jälkeen on havaittu tarve muuttaa aikataulua seminaarin osalta siten, että seminaari 4-5.11.2026 järjestettäisiin yksipäiväisenä keskiviikkona 4.11.2026, jolloin tämän kokouksen jälkeen loppuvuoden kokoukset järjestettäisiin seuraavasti:

- aluehallituksen kokous tiistaina 29.9.2026 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 24.9.2026 klo 14
- aluehallituksen kokous tiistaina 27.10.2026 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 22.10.2026 klo 14
- aluehallituksen seminaari 4.11.2026
- aluehallituksen kokous tiistaina 17.11.2026 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 12.11.2026 klo 14
- aluehallituksen kokous tiistaina 15.12.2026 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 10.12.2026 klo 14

Alustava luonnos seminaarin ohjelmasta on oheismateriaalina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää täsmentää syksyn 2026 kokousaikataulua siten, että aluehallituksen syksyn seminaari järjestetään yksipäiväisenä keskiviikkona 4.11.2026.

§ 205

Aluehallituksen syksyn 2027 kokousaikataulun täsmentäminen

VAKEDno-2026-3892

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Hallintosäännön 138 §:n mukaan toimitella päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitella jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Ehdotetussa vuoden 2027 kokousaikataulussa on huomioitu aluehallituksen ja aluevaltuuston kokousten sujuva rytmitys, sekä se, että kokoukset menisivät mahdollisimman vähän päällekkäin Vantaan kaupungin tai Keravan kaupungin kaupunginvaltuustojen tai kaupunginhallitusten kokousten kanssa. Muutokset kokous-, seminaari- ja iltakouluakatauluun ovat mahdollisia ja muutokset tuodaan erikseen päätöksentekoon.

Aluehallitus on päättänyt vuoden 2027 kokousaikataulunsa 18.8.2026 § 170. Päätöksenteon jälkeen on havaittu tarve muuttaa aikataulua joulukuun kokousten osalta siten, että joulukuun 2027 aluehallituksen kokous 7.12.2027 siirretään järjestettäväksi 14.12.2027 klo 9.30 ja aluehallituksen kokous 21.12.2027 klo 9.30 perutaan.

Ehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä vuoden 2027 kokousaikataulut seuraavasti:

- aluehallituksen kokous tiistaina 19.1.2027 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 14.1.2027 klo 14
- aluehallituksen iltakoulu keskiviikkona 3.2.2027 klo 17
- aluehallituksen kokous tiistaina 16.2.2027 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 11.2.2027 klo 14
- aluehallituksen kokous tiistaina 9.3.2027 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 4.3.2027 klo 14
- aluehallituksen kokous tiistaina 30.3.2027 klo 9.30, selostustilaisuus keskiviikkona 24.3.2027 klo 14
- aluehallituksen kokous tiistaina 20.4.2027 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 15.4.2027 klo 14
- aluehallituksen seminaari keskiviikkona 12.5.2027
- aluehallituksen kokous tiistaina 25.5.2027 klo 9.30, selostustilaisuus keskiviikkona 19.5.2027 klo 14
- aluehallituksen kokous tiistaina 15.6.2027 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 10.6.2027 klo 14
- aluehallituksen iltakoulu keskiviikkona 18.8.2027 klo 17
- aluehallituksen kokous tiistaina 31.8.2027 klo 9.30, selostustilaisuus keskiviikkona 25.8.2027 klo 14
- aluehallituksen kokous tiistaina 21.9.2027 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 16.9.2027 klo 14

-
- aluehallituksen kokous tiistaina 12.10.2027 klo 9.30, selostustilaisuus keskiviikkona 6.10.2027 klo 14
 - aluehallituksen iltakoulu keskiviikkona 27.10.2027 klo 17
 - aluehallituksen seminaari 4.11.2027
 - aluehallituksen kokous tiistaina 9.11.2027 klo 9.30, selostustilaisuus edeltävällä viikolla seminaarin yhteydessä
 - aluehallituksen kokous tiistaina 14.12.2027 klo 9.30, selostustilaisuus torstaina 9.12.2027 klo 14

§ 206**Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat**

Oheismateriaali

- 1 Pöytäkirja-Nationalspråksnämnden - 07.09.2026, klo 16:30
- 2 Pöytäkirja-Pelastuslautakunta - 08.09.2026, klo 16:02
- Verkkojulkisuus rajoitettu,
- 3 Pöytäkirja-Edunvalvontajaosto - 16.09.2026, klo 14:00

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat:

- Nationalspråksnämnden - Kokous 7.9.2026
- Pelastuslautakunta - Kokous 8.9.2026
- Edunvalvontajaosto - Kokous 16.9.2026

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut pöytäkirjat tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.

§ 207**Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset**

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat viranhaltijapäätökset:

Ensihoidon palvelualuejohtaja

Hankintapäätös:

§ 1 PÄÄTÖS HANKINTAMENETTELYN KESKEYTTÄMISESTÄ, 07.09.2026

Hallintojohtaja

§ 12 Päätös rautakauppatuotteiden hankintaa koskevan sopimuksen irtisanomisesta, 07.09.2026

Hoiva-asumisen palvelujen palvelualuejohtaja

§ 10 Tikkurilan vanhustenkeskuksen ja Korson valmiusaseman siivouspalvelujen hankinta, 21.09.2026

Hyvinvointialuejohtaja

Yleinen päätös:

§ 45 Talousarviomuutokset Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarviossa 2026, 10.09.2026

Järjestämisen tuen johtaja

§ 14 Palvelusetelituottajaksi hyväksyminen / SuperHoiva Oy, 11.09.2026

Konsernipalvelujen toimialajohtaja

Hankintapäätös:

§ 59 PÄÄTÖS EHDOKKAAN HYVÄKSYMISESTÄ/HYLKÄÄMISESTÄ DYNAAMISEEN HANKINTAJÄRJESTELMÄÄN VAKEDno-2025-3523 Kiinteistöhoitopalvelujen hankinnassa, 18.09.2026

Yleinen päätös:

§ 57 Yhteistyösopimuksen hyväksyminen SAILA-koulutuksessa olevien opiskelijoiden ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta ja ohjauksesta Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa, 07.09.2026

Kotona asumisen palvelujen palvelualuejohtaja

§ 5 Tietojen luovuttamisesta kieltäytyminen, 10.09.2026

§ 7 Kompassi -hankkeen yhteistyösopimuksen hyväksyminen, 16.09.2026

Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö

§ 68 Päätös korvaushakemukseen koskien yksityisen terveydenhuollon kuluja, 08.09.2026

§ 69 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonnutta hammasproteesia, 08.09.2026

§ 70 Itseoikaisu ja asiavirheen korjaaminen (hallintolaki 50 §) 10.4.2026 tehdystä laki- ja päätöspalveluiden päällikön päätöksestä § 28 päätös korvaushakemukseen koskien huoneiston vahingoittumista, 11.09.2026

§ 71 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonneita silmälaseja ja koteloa, 11.09.2026

§ 72 Päätös korvaushakemukseen koskien rikkoutunutta puhelinta, 15.09.2026

§ 74 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonnutta turvaranneketta, 22.09.2026

Pelastusjohtaja

Hankintapäätös:

§ 28 VAKEDno-2025-1393 Polttoainehankinnat jakeluasemilta, 22.09.2026

§ 29 Ajoneuvojen katsastuspalveluiden hankinta, 23.09.2026

Talouspalvelupäällikkö

§ 43 Viranhaltijapäätös hyvinvointialueen luottokortin myöntämisestä, 10.09.2026

Yleinen päätös:

§ 44 Talletus ajalle 11.9.2026-10.9.2027, 11.09.2026

§ 45 Hyvinvointialueen palvelu- ja käteiskassan käyttöoikeuksien myöntäminen, 16.09.2026

Terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja

§ 18 Kielisilta palveluihin – hankkeen yhteistyösopimuksen hyväksyminen

hankekumppanien Vantaan kaupungin ja Keravan kaupungin kanssa, 14.09.2026

Tietohallintojohtaja

Hankintapäätös:

§ 61 Päätös jatkokaudesta esitystekniikan laitteet ja palvelut 2023–2026 (2027) puitejärjestelyyn, 21.09.2026

Vammaispalvelujen palvelualuejohtaja

§ 60 Vammaisten päiväaikainen toiminta, 10.09.2026

§ 61 Optiopäätös, Kuljetuspalvelun hankinta Vantaan kaupungin vammaisopetuksen oppilaille ja liikuntarajoitteisille oppilaille sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen maksamiin oppilaiden kuljetustarpeisiin, 17.09.2026

Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialajohtaja

§ 30 Vanhusten ympärivuorokautisen palveluasumisen hankinta Sipoon

palvelutalosaatiö sr:ltä (Palvelutalo Elsie) yksittäiselle asiakkaalle, 10.09.2026

Yleinen päätös:

§ 31 Hankeyhteistyö: osallistuminen HORIZON-CL2-2026-01-TRANSFO-09 ?

Rethinking Long-Term Care Policy in the Face of EU Demographic Shifts ? - hankkeeseen kumppanina, 23.09.2026

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut viranhaltijapäätökset tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.

§ 208

Tiedoksi merkittävät

Oheismateriaali

- 1 Laadun ja omavalvontaohjelman raportointi 5-8/2026.pdf
- 2 Pöytäkirja-Nuorisovaltuusto - 02.09.2026, klo 17:34
- 3 Pöytäkirja-Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta - 01.09.2026, klo 16:30
- 4 Pöytäkirja-Vammaisneuvosto - 02.09.2026, klo 16:30
- 5 Liite_1_Ote_Kaupunkitilalautakunta_16_09_2026_19_Koivukylan_tonti.pdf
Verkkojulkisuus rajoitettu,
- 6 Liite_1_Ote_Kaupunkitilalautakunta_16_09_2026_20_Rekolan_tontin_9.pdf
Verkkojulkisuus rajoitettu,

1. Laadun ja omavalvontaohjelman raportointi 5-8/2026
2. Pöytäkirjanote Vantaan kaupunkitilalautakunnan päätöksestä 16.09.2026 § 19:
Koivukylän tontin 92-421-5-5 varaaminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle
lastensuojelun yksikön toteuttamista varten
3. Pöytäkirjanote Vantaan kaupunkitilalautakunnan päätöksestä 16.09.2026 § 20:
Rekolan tontin 92-73-220-1 varaaminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle
vammaisten asumisyksikön toteuttamista varten
4. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan pöytäkirja 1.9.2026
5. Nuorisovaltuuston pöytäkirja 2.9.2026
6. Vammaisneuvoston pöytäkirja 2.9.2026

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.